

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

під час музично-теоретичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Наявність певних обмежень на сучасному етапі розвитку мультимедійних технологій актуалізує застосування комбінованого підходу, де поєднуються традиційні очні заняття з дистанційними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорош Т.Л. Дистанційний освітній процес у системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Харків, Україна: ФОП Панов А.М., 2021. <http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2598/1/%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%92%D0%B8%D0%B4-%D0%B2%D0%B0%20%D0%95%D0%9D%D0%9C%D0%9F%2C%202021.pdf>
2. Дубовий З.С. Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання. (Дис. канд. пед. наук). Київ, Україна: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2019. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/32025>

Віталій МЕЛЬНИЧЕНКО,

Старший викладач кафедри
вокально-хорової підготовки,

ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»,

Гаяне АРУТЮНЯН

викладач-стажист кафедри
вокально-хорової підготовки,

ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

Україна, м. Одеса,

МУЗИЧНО-ТВОРЧІ ВМІННЯ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ

Сучасна модернізація системи вищої мистецької освіти через актуалізацію культурних, духовно-моральних проблем пов'язана з вирішенням завдань щодо формування творчої особистості. Творчо активні майбутні бакалаври музичного мистецтва зможуть самостійно визначати і реалізовувати професійні цілі, які виходять за межі запропонованих стандартних вимог, нестандартно мислити, аналізувати й удосконалювати свою фахову діяльність тощо. Вони стануть готовими не тільки до прийняття безлічі змін у своїй професійній галузі, але й до прийняття цих змін як можливості задоволення потреби у вирішенні творчих завдань. Для успішного та продуктивного вирішення цих завдань необхідні сформовані музично-творчі вміння.

Зробимо спробу визначити уявити сутність цих умінь. За визначенням С. Гончаренка, вміння – це «здатність належно виконувати

певні дії, заснована на доцільному використанні людиною набутих знань і навичок» [1, с. 338]. Творчість найчастіше визначається як діяльність людини, спрямована на створення духовних і матеріальних цінностей. Іншими словами, творчість – це процес або вид діяльності, що характеризується створенням нових продуктів чи способів дії.

Художня творчість, на відміну від наукової чи технічної, часто сприймається як вільний «політ думки», як безмежний та неупорядкований процес фантазії. Однак ще з давніх часів митці й дослідники помітили, що художня діяльність не є лише проявом спонтанних імпульсів або психічної сваволі. Навіть тоді, коли вона здається вираженням необмеженої уяви, вільних рухів чи стихійного звукового експресіонізму, творчість підпорядковується певним закономірностям. Причини цих закономірностей можуть мати різні витoki: від природних законів або впливу духовних сил до культурної спадщини, що передається через традиції від покоління до покоління.

На думку С. Шипа, в психологічному сенсі музично-творчі вміння є наслідком синергії емоційно-перцептивних та когнітивних дій індивіда, які виражаються як фантазування та конструювання релятивно нових музичних артефактів або способів творчої діяльності. В художньому аспекті музично-творчі вміння визначені як техніка (в широкому сенсі цього слова) користування музичним звуком, музичною мовою та засобами музичної риторики, зокрема жанровими та стильовими моделями [2, с. 48].

Можемо виділити два види музично-творчих умінь. Перший – це вміння створювати образно значущі та змістовні музичні форми, які вимагають активної ролі інтуїції та художнього досвіду, на якому інтуїція базується. За певних умов це вміння набуває якості особливої психотехніки, яку можна назвати інвенційною технікою (від лат. *inventio* – знахідка, винахід, відкриття).

Другий вид музично-творчих умінь – це вміння конструювати та компонувати музичні форми, в яких переважає логічне, комбінаторне мислення з акцентом на розуміння причинно-наслідкових зв'язків, розрахунок пропорцій форми тощо.

Ураховуючи вищезначене, можна зробити припущення, що музично-творчими вміннями майбутніх бакалаврів музичного мистецтва є здатність виконувати художньо-творчі дії з метою створення нових музично-звукових форм та інтерпретацій. Ці вміння включають навички «вигадкування», інтуїтивного пошуку образних рішень, а також раціонального конструювання та компонування музичних структур. Вони передбачають використання як інтуїції та емоційного досвіду, так і логічного мислення, чіткого розуміння музичної форми, що сприяє самостійній творчій діяльності в різних музичних контекстах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 374 с.

2. Шип С. В., Мельниченко В. Г. Музично-творчі уміння та можливості їх формування з використанням сучасної електронної техніки. *Південноукраїнські мистецькі студії*. 2022. Вип. 1. С. 48-53.

LI TAORAN
(ЛІ ТАОРАН),

second (master's) level of education
Ukraine, Odesa, State institution «South Ukrainian National
Pedagogical University named after K. D. Ushynsky»
Supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences,
associate professor Olena NOVSKA

THE ROLE OF COMMUNICATIVE ABILITIES IN ENSEMBLE PERFORMANCE

In ensemble performance, the role of communicative abilities is critical, serving as the foundation for synchronization, interpretation, and artistic cohesion. Unlike solo performances, ensemble music requires each musician to attune themselves not only to their own instrument but also to the intentions and expressions of fellow performers. This communicative interplay ensures that the group performs as a unified entity, with each member contributing to a cohesive musical narrative. For pianists, who often participate in various ensemble configurations, strong communicative abilities are essential for successful collaboration, allowing them to adapt their role and integrate smoothly with other instrumentalists. As ensemble performance is increasingly emphasized in music education, developing these abilities has become a focal point in the training of professional musicians.

Communicative abilities in an ensemble context encompass a range of skills that facilitate interaction, non-verbal understanding, and mutual responsiveness among musicians. These abilities allow ensemble members to coordinate their musical interpretations, ensuring that timing, dynamics, phrasing, and expressiveness align seamlessly. In this setting, communication extends beyond verbal interaction, including eye contact, body language, and musical cues that transmit each performer's intentions. Such forms of non-verbal communication are crucial, especially during live performances where immediate, subtle adjustments are needed to maintain unity [1].

For pianists, communication within an ensemble involves distinct challenges and tasks. Unlike instruments that may blend naturally in timbre, the piano has a clear, prominent sound, which requires pianists to exercise greater sensitivity in ensemble settings. Pianists must adjust their dynamics and articulation to match the tonal quality and volume of other instruments, maintaining balance without overpowering the ensemble. This adaptability necessitates heightened

Application of project-based technologies in preparing future choreographers for staging activities.....	254
Назарова Т.	
Традиції та інновації в процесі розбору двоголосних інвенцій Й. С. Баха на уроках фортепіано: від аналізу до виконання.....	258
Ye Han, Batiuk N.	
Artistic-imaginative thinking of future choreographers as a foundation for creating vivid dance images.....	260
Wang Shengqi, Batiuk N.,	
Pedagogical conditions for preparing future music teachers to cultivate students' artistic perception of national musical art.....	264
Бойко, В.	
Музично-дидактична гра як засіб організації практичної роботи на уроках мистецтва у початковій школі.....	268
Li Peiying, Volkova Y.	
To the definition of «dance improvisation».....	272
Pan Junyu, Volkova Y.	
To determine the specifics of stage ballroom dances.....	275
Pan Siao, Ashykhmina N.	
Methodical aspects of the formation of musical and performing competence of future vocal teachers.....	278
Калюжна, О., Мельниченко В.	
Музично-теоретична підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах дистанційного навчання.....	280
Мельниченко В., Арутюнян Г.	
Музично-творчі вміння майбутніх бакалаврів музичного мистецтва: сутність поняття.....	281
Li Taoran	
The role of communicative abilities in ensemble performance.....	283
Xin Lin	
Interpretive experience as the foundation of professional training for future piano teachers.....	285
Huang Yanfen	
The development of accompanist skills in future bachelors of music arts.....	287
Yao Xinhan	
The development of timbre-dynamic perceptions in future bachelors of music arts through the study of piano works.....	289
Yao Zhaozi	
The development of emotional intelligence in future bachelors of music arts through vocal training.....	291
Чжан Ке, Горожанкіна О.	